

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jerzy Geisler

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2014 roku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **W. K.**

przeciwko **1. (...) sp. z o.o. z siedzibą w T.**

2. „K..pl” sp. z o.o. z siedzibą w R.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej ad. 2

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 7 sierpnia 2014 roku, sygn. akt: IX GNc 647/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Jerzy Geisler

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanej „K..pl” sp. z o.o. z siedzibą w R. o zwolnienie od kosztów sądowych. Uzasadniając rozstrzygnięcie wskazał, że pozwana ta nie wykazała, iż nie jest w stanie ponieść opłaty od zarzutów od nakazu zapłaty z powodu braku dostatecznych środków, który to brak jest z kolei spowodowany zaleganiem z płatnościami przez kontrahentów. Sąd I instancji podkreślił, że pozwana nie przedłożyła żadnej dokumentacji, która pozwoliłaby zweryfikować jej oświadczenia, w szczególności dokumentów obrazujących wysokość obrotów, jakie osiągała spółka w ciągu ostatniego roku, wykazu zaległości wobec dostawców, wyciągów z rachunków bankowych. Nie podała stanu wymagalnych wierzytelności, jak również nie wykazała, aby nie posiadała zdolności kredytowej. Brak w/w dokumentów oraz wyjątkowa lakoniczność i ogólnikowość samego wniosku o zwolnienie od konieczności ponoszenia kosztów sądowych w całości uniemożliwiają jego weryfikację oraz ocenę jego zasadności.

Opłata od zarzutów od nakazu zapłaty wynosi 2.850,00 zł.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła pozwana „K..pl” sp. z o.o. z siedzibą w R., zaskarżając je w całości i wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonemu orzeczeniu skarżąca zarzuciła naruszenie art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez oddalenie jej wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych bez uprzedniego wezwania do przedłożenia odpowiednich dokumentów.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej „K.pl” sp. z o.o. z siedzibą w R. (zw. dalej: „pozwana ad. 2”) nie zasługiwało na uwzględnienie.

W sprawie nie zachodzi zarzucane naruszenie art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (zw. dalej: „u.k.s.c.”).

Zwolnienie od kosztów sądowych osoby prawnej obwarowane jest większymi rygorami niż zwolnienie osoby fizycznej. W celu uzyskania zwolnienia od kosztów sądowych osoby prawne i jednostki niebędące osobami prawnymi muszą w związku z tym udowodnić, że nie mają dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Osoba prawna może wykazywać, że nie ma dostatecznych środków na uiszczenie kosztów sądowych wszelkimi dostępnymi dowodami, jednak podstawowe znaczenie mają w tym zakresie dokumenty. Inicjatywa dowodowa ciąży na stronie, która domaga się zwolnienia. Rolą sądu w takim wypadku nie jest wskazywanie, w jaki sposób strona ma udowodnić swoje twierdzenia, albowiem w taki sposób sąd uwalniałby stronę od inicjatywy dowodowej, do czego brak jest podstaw. Przepis art. 103 u.k.s.c. nie uznaje bowiem nieudokumentowania lub nienależytego udokumentowania wniosku przez osobę prawną za brak formalny, podlegający rygorowi z art. 130 k.p.c.

Bez znaczenia pozostaje przy tym okoliczność, czy osoba prawna jest w sprawie reprezentowana przez fachowego pełnomocnika.

W niniejszej sprawie żadne dowody na okoliczność braku możliwości ponoszenia przez pozwaną ad. 2 kosztów sądowych nie zostały przedstawione. Sąd Okręgowy oddalił wniosek skarżącej, właśnie z uwagi na brak jakichkolwiek dokumentów, które umożliwiłyby analizę jej sytuacji finansowej. Nie zostały one załączone także do zażalenia, pomimo wyraźnego zaakcentowania konieczności ich przedstawienia w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Wobec powyższego w dalszym ciągu jest wyłączona możliwość oceny stanu majątkowego wnioskodawcy.

Trafnie przy tym argumentował Sąd I instancji, że skoro pozwana ad. 2 posiada wolne środki, które przeznacza na spłatę kontrahentów, to nie ma podstaw do stwierdzenia, by nie mogła ona również ponieść kosztów sądowych w niniejszej sprawie. Zauważyć bowiem należy, że jedynym kryterium przewidzianym w art. 103 u.k.s.c. jest brak środków na zapłacenie opłaty. Przepis ten, w przeciwieństwie do art. 102 ust. 1 u.k.s.c., nie przyznaje żadnym innym kosztom pierwszeństwa przed kosztami sądowymi.

Słusznie przyjął zatem Sąd Okręgowy, iż pozwana ad. 2 nie wykazała w sposób należyty okoliczności, uzasadniających zwolnienie jej od kosztów sądowych.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie pozwanej ad. 2, jako nieuzasadnione, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSA J. Geisler